

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTELEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.
Felelős szerkesztő Benczúr Sándor

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJČAR.

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Városaink.

Éppen most olvasok egy vidéki vezércikket: visszhangot arra a győri felhívásra, a mely a városok életkérdésének bölcs megoldását czélozza,

És halálra szegyenlem magamot. . . . A legdühösebb sovínisztának is kell, hogy leoldjon buzgósága, kell, hogy vérmes reményei epés keserűséggé váljanak, kell, hogy sötét kétségbeesés igázza le, — látván azt a rendíthetetlen, renyhe közönyösséget, a melylyel a magyar nép, az intelligens városkormányzó nép a maga javára, boldogulására szolgáló módok előbejárja fülét lehungyja szemét.

Felfoghatatlan! Mindenkinek van annyi esze, tudja, hogy akár gyereket, akár felnőtt embert nem szabad csupán szellemi dolgokkal töltani, hanem a testnek is, minden tegjének, meg kell adni a magáét: táplálék, mozgás, gyakorlat, torna s a t, utján: szóval örültség volna csupán a fejjel törődni, hogy a test többi részei elcsenevésszenek. Sőt a ki (mint a felületes világ) csak a fej külsejével gondol: a frizuráját az arcbőrét ápolja, de nem bánja, ha testének többi részzeit megeszi a piszok, — még az sem lehet igazán ember számba. Ezeket, mondom, mindenki tudja; és mégis ölbe rakott kézzel, tunyán nézi mindenki, hogy csak az ország feje a székesfőváros, szépül, gyarapodik, de az ország többi területei iszonyuan hátramaradnak kultúra és vagyonosodás dolgában.

Mindenki tudja, hogy a mostanában lehu-

nyó tizenkilencedik évszázad alatt mennyit haladt az embertársainkkal való érintkezés módja: ha tetszik, Kolozsvárról beszélhetek Berlinbe; utazhatom rövid idő alatt a világ végére, felvilágosodást, természetudományok, vegytan s a t, az élelnek ezer egyéb megnyilatkozását tették általánosá és kényelmessé, — és a legtöbb város mindezeket csak hirből ismeri, s a világot nem tevé az újítások, a boldogulás végett egy lépest sem. Hány jókora város fekszik 1—2 órányira vasutttól! Hányanak van olyan rossz ivóvíze, hogy csuda, hogy lakossága ki nem pusztult; hány városban nincs fürdő, nincs polgári iskola, nincs könyvkereskedő, sőt még kölcsönkönyvtár sem! Hány városban nincsen szava az értelmiségnek, a korlátolt és basáskodó paraszt kupaktanács miatt! Hányban nincs az értelmiségnek olyan központja, kaszinója, vagy egyéb 'észke, a hol magához méltó körben közös akcióra lenne képes, és ilyen módon a buta többséget lassan-lassan magához emelné! És nyögi ezt a barbár állapotot tétlenül. . . .

Az ország egyik igazán okos embere — nem személyeskedés, ha nyilvános elismeréssel megnevezem: Szávay Gyula győri szerkesztő — lángoló szavára buzdult fel Győr városa; kedves poétájának és világlátott nemzetgazdájának szavát tette papírra, mikor az összes vidéki városokhoz felhívást intézett, hogy tartsanak egy nagy, közös gyűlést, a hová minden város elküldjön egy-két derék, okos embert, a kki elpanaszolja a város baját, — akkor aztán közösen állást foglalnának a nagy-nagy közön-

séggel és a mindenható megyével s állammal szemben, rábírván főleg ez utóbbi hatalmi tényeztet arra, hogy egészséges, célszerű módon megszüntessék a vidék lealázó tespedését.

És mi történt erre az eszes, életrevaló agitációra?

Mindössze 25 város válaszolt!! Nem tudom hány városa is van Magyarországnak, de van legalább 300—400. És legalább is 275 város nem felelt Győrnek! Ennyi akar megmaradni szellemi és vagyoni kátyujában, ennyi akar visszafejlődni, hanyatlani, korhadni, maradiságával az országnak szegényére válni! Ennyi akar ezentul isajáromban kullogni, egy-egy polgármester vagy képviselő protekciójából jutni holmi csekély előnyhez. . . .

Nos ez kétségbeejtő. Fel kell az irónak lobbannia erre a gondolatra, kiáltó szavával mint jerikbói harsonával kell döntenie a vastagfalú közönnyt, a haladás szellemét kell erős szelvéssé módjára végigsöpörtetnie a vidék város utcaín és irtózatot országutain, hogy az emberek észrevegyék, és megtanuljanak akarni a jobbat. Nem csak óhajtatni hanem erős akarat-
tal hozzálatni a kultur — emberhez méltó viszonyok megteremtéséhez!

Bizony mondom: vétkes mulatást követ el a vidéki sajtó minden organuma, mely nem prédikálja tüzes nyelvvel a városok hatalmas kongresszusát.

SZARVAS és VIDEKE TÁRSZÁJA.

István gazda. . . .

István gazda évről-évre . . .
Járogat el lánykérőbe.
Minden porta várva-várja . . .
Hisz falunknak sok a lánya.

Ámbár csunya, ámbár szegény,
Összeaszott, vén, agglegény;
Szeretik, mert István gazda:
A falunak a . . . násznagyja.

Csapó Alfréd.

A falu mulat . . .

(1900. február hó 21.)

A „Szarvas és Vidéke“ társaja

Már én bonnem — hiaba — csak meg van az a rossz tulajdonság, hogy szeretek csufolódni. — Falunak nevezem, pedig inkább város, sőt annyira város, hogy

még azon kívül egy másik község is kitélik belőle, például Lepénd község. — Hiszen ismerik, külön igazgatása és választott tisztviselői vannak. — Csufolódásomnak azonban van némi kis jogosultsága ezuttal mert mindnyájan tudjuk, hogy községünk lehetne s régen lehetett volna rendezett tanácsú város, már tudnillik, ha akart volna. — Meg volna hozzá minden kellék csak a fő: az akarat, az hiányzik. — De én hiszem, lesz még Szarvas rendezett tanácsú város akár akarjuk, akár sem. — Vagy akkor már mi is akarni fogjuk?

A jó Seifensteiner Salamonnak erről egy anekdotta jutna az eszébe a Jékele feleségéről, aki véletlenül a földre ült a szék helyett s mikor onnan felakarták emelni azt mondta, hogy ő maga akart a földre ülni. — Bizonyára mi is azt mondjuk majd akkor, hogy mi is akartunk . . .

Panaszkodunk s egyre csak panaszkodunk a mai cudar világ ellen s mesébe szőjjük — nem mi, hanem az öregek — a régi jó patriarchális idöket, azt az áldott kedélyt, ami a régi társadalmi életet bearanyozta. — Furcsa? Hiszen ez ma is meg van, vagy ez csak egy eltévedt sugár volt a régi ragyogó nappól?

Legyen azonban akárhogy, de az elvitathatlan tény, hogy társadalmunkból az élet végképen nem halt ki, s nem mondhatjuk el, legalább azon a bizonyos estén, nem, hogy „régii dicső-égyünk hol késel az éj homályában . . . mert bizony azon az éjszakán mi is csak megmutattuk, hogy a vér nem válik vízzé! —

Annyi bizonyos, hogy ittunk s ettünk annyit, s mulattunk olyat, hogy őseink piroukodva vallanak be, miként a mai szittyák nemcsak hogy méltók elődeikhez, de a régi jelleget híven megőrizve, abban megerősödvé hagyják utódról utódra.

Tehát a falu mulatott.

Hogy miért mulatott a falu? Kell is a magyarnak ok arra, hogy mulasson, nem szükséges ahhoz valami különösebb alkalom; de ha már épen okot akar keresni amiért igyék, a leleményességben kifogyhatatlan.

Igy voltunk most is. — Okot kerestünk.

A községnek bora termett (mintha bizony másnak nem teremne) s ezt megcsiptük oknak, s ha még hozzá teszem, hogy a bor amerikai szőlőtől termett, azt hiszem, ez csak elég ok, hogy erre inni lehessen. — S kész volt a bankett.

A községháza tanácsstermeiben volt terítve; a papiros terítővel bevont hivatalos asztalok görnyedtek a szokatlan teher alatt. — Ahol eddig csak az ártaatlan tinta hagyott nyomott, ott most vörös bor folyt, s a paprikás ott maradt foltjain a diurnisták még sokáig fognak kéjelegni.

Egy egész üsző lett a kiéhezett gyomrok martaléka. — Két óriás üstben fűt a városháza komor falai közt hadnagy ur (nem lieutenant) Kugyela felügyelete és szakértő dirigálása mellett a magyaros paprikás, mely ugyancsak megfelelt nevének, lévén olyan hallat-

H I R E K.

— **Szarvas község képviselő testülete** folyó hó 24-én délután 3 órakor — a járás főszolgabírájának elnöklete alatt a község tanácstermében képviselői gyűlést tartott a következő tárgysorozattal: A járási főszolgabíró ur elnöklete alatti: 1. Sárkány Ferencz községi főpénztári ellenőr lemondása folytán, ezen állásra a hármas jelölés megejtése. 2. Az üresedésben lévő községi bírósági végrehajló állásnak választás utján betöltése. Tiszti szék után folytatva Melis János bíró elnöklete alatt. 1. Az 1898-ik évi községi összes zárszámadásoknak vármegyeyileg történt felülvizsgálata eredményiről vármegyeyi határozatok bemutatása. 2. Szarvasi kir. járásbírói átirata egy községi üres teleknek ingyen átengedése járásbírói helyiség építésére, addig is a mostani bérhelyiségnek további ideiglenes bérbeadása ügyében. Egyébb időközben befolyó ügyek és előjárói előterjesztések. Mint-hogy lapunk zártakor a gyűlés még javában folyt, tehát annak lefolyásáról, csak jövőheti számában adhatunk tudósítást.

— **Járásbírói palota.** Évek óta folyik az alkudozás, a m. kir. igazságügyi ministerium s Szarvas község előjárósága között, a járásbírói mostani helyiségének célszerű átalakítása iránt. Minthogy ez alkudozások nem vezettek eredményre, a m. kir. igazságügyi ministerium 89 3/900. J. M. szám alatt kelt leiratával felhívta Szarvas község előjáróságát, miként egy, a célnak megfelelő teleknek visztelhernekül átadása ellenében, a ministerium, egy a kor, s a helyzet igényeinek megfelelő palota szerű épületet emeltet a járásbírói részére. Azt hisszük, hogy községünk képviselő testületében lesz annyi áldozat készség, hogy a kért telket a legnagyobb készséggel megadja, s ezzel végét veti a hosszas s áldatlan alkudozásoknak, s Szarvas községe végre valahára egy oly járásbírói épülethez jut, mely nemcsak külalakjával fogja községünk díszét képezni, de egy uttal elejét fogja venni ama minduntalan felhangzó panaszoknak, mely panaszok a mostani járásbírói épület oélszerűtlen beosztása miatt, úgy a bírák, mint a jogkereső közönség részéről, napirenden vannak.

— **Felolvasás.** Ifjú Dércy Péter ur, f. hó 25-én azaz ma délután 2 órakor, a szarvasi szabadelvű polgári körben felolvasást fog tartani. Az érdeklődők szíves figyelmét ez uton is felhívjuk a tanulságos és érdekesnek ígérkező felolvasásra.

— **Szöllő munkásokat képező iskola.** Az ország több vidékén állított már az állam vincellér képző intézeteket, de szöllő munkásokat képező iskola még alig van egy-kettő az országban. E hiányon akar segíteni községünk egyik tevékeny tagja Bakay Géza ur, ki a község alatt elterülő nagy szőlő telepén egy, a mai kor kívánalmainak megfelelő „szöllő” munkásokat képező iskolát „szándékozik felállítani. Mint értesültünk az intéző körök nagyon rokonszeuvenesen fogadták ez ezmét, s annak keresztül vitele végett, e hét folyamán fog megkezdni a helyszíni szemle, hogy valjón a létesítendő iskola céljainak megfelel-e, a javaslatba hozott telep. Csak örömmel vehetünk tudomást e hézag pótló szak iskola létesítéséről, mely a munkás népnek, egy új foglalkozási kör elsajátítására nyújt majd alkalmat.

— **Csödnnyitás.** A gyulai kir. törvényszéknek 1601/900. P. számú végzésével, Schule Sándor szarvasi lakos és kereskedő ellen, a csőd megnyitást, s a

lan erős, hogy némelyeknek a könnyű pataként omlott a szeméből. — S erre csuszott is a jó amerikai, amely — Zvarinyi tiszteles szónoklata szerint — képzeletben levitt Amerika felé, szerintem azonban a sárga földnél már többen megakadtak, nem juthatván el egészen odáig.

Hogy a magyar csak magyar, ha mindjárt több oított magyar is, ennek bizonyítéka a sok szónoklat ami itt elhangzott. — Mert szólnokolni muszáj. — Éltettük egymást agyba-föbe, éltettük a jelenváltakat, éltettük akik el nem jöttek, éltettük az élőket és a holtakat. — Hallottunk szép szónoklatot, hallottunk szellemről színporkázó rögtönzött beszédet a mi szarvasi Mart Tvain-ünktől (ki többek közt éltette a bűrt, s rossz akarói ráfogták, hogy a bort élteti) s végül a mi vasárnapi szónokunktól is több izben (ő ugyan mondott volna még, de nem volt aki hallgassa; ezt pedig nem én találtam ki, hanem ő maga mondta) mialatt a jó kedv a legmagasabb fokára hágott a mellékteremben hol a muri-mesterek vigadtak. — A szegény cigányok könyökig elkoppott a keze anyi büfelejtőt húzott.

Hja hiába, úgy van az, ha a falu mulat.

Tarr.

csödtömeg gondnokává Dr. Salac Oszkár szarvasi ügyvéd neveztetett ki. A csőd elleni követelések bejelentésére határidőül bezárólag, 1900-ik év április 19-ik napjának déli 12 órája tüzetett ki.

— **A szarvasi izr. hölgyek által f. hó 10-én** az Árpád szálloda termeiben rendezett táncestélyen felülfizettek: Gróf Csáky Albin és Dr. Glasner Adolf 20—20 k. Dr. Reismann Adolf 16 k. Schreyer József Bp.,st, Polivka és Schönveld 10—10 k. Grimm Mór 8 k. Pollák Béla, Dr. Fisbein Soma, Dr. Bakos Ödön, Nagylak, Medvecky József 7—7 k. Vértes Emil K.-Szent-Márton, Dr. Deri Henrik, Wolf Gyula, Kerényi Vilmos, Robitsek Soma Dr. Salac Oszkár, Lövy Simon, Waldner Ignác, Dr. Szemző Gyula, Leopold Adolf Nagylak, Dr. Hajas József, Grünwald Bernát, Schner András B.-Szent-András, Réthy Sándor, Dr. Haviár Gyula, Grün Jenő 6—6 k. Grim Jakab, Percel János 5—5 k. Pártos Samu B.-Szt.-András, Buk Adolf, Weicner Gábor, Farkas Soma, Klein Ármín, Dr. Fuksz Lipót, Dr. Fuksz Ignác, Speigel Lipót, Huszerl József, özv. Schvare Daniné B.-Szt.-András, Silberstein Fülöp, özv. Pollák Henrikné, Velisz Sámuel, Burger Frigyes, Holécy Gusztáv, Weinberger Béla, Haviár Dánielné 4—4 k. Mérei Berta, Huszerl Sándor, Guszmann L.-né, Sreiber Lipót, Lusztig Sándor, Bácskai Izidor, Dr. Takács Lásó, Dr. Szirácky János 3—3 k. Wolf Sándor Bpest, Szichta Tivadar, Gutmann Antal, Schiff Jenő, Dr. Belopotocky György, Robitsek Sándor, Reismann Simon, Glöckner Marcell, Simkó Gyula, Fuksz Béla, Robitsek Károly, Klein Adolf B.-Szentandrás, Weinberger Simon, Grosz Mór, Keresztény Gyula 2—2 k. Rosenfeld Adolf, Schner József Gerő Oszkár, Meitner Soma, Fisbein Aladár, Frisch József, Breitner Zsigmond, Meitner Salamon, Goldstein Károly, Simkó Ignác, Kohn Salamon, Csikay Béla, Feleki Adolf, Goldmann David, Fábian Ármín, Alexander Adolf, Deutsch Ármín, Sebök Lipót, Schiner Jakab, Züsz József, Spitzer Lajos, Köhn József, Stern József, Robitsek, Jenő, Pallas József, Ungár Jónás, Kohn Ábrahám, özv. Krebsz Ferencné, Kupferstein Nándor, Schvare Károly 1—1 k. Haász Marton 60 fillér. Bevétel 769 kor. 60 fill. Kiadás 220 kor. Tiszta jövedelem: 548 kor. 40 fillér.

— **Szöllészeti előadás.** Veterán Jenő m. kir. szöllészeti és borászati felügyelő, f. évi mártius hó 2. 3. 4. és 5-ik napjain, d. n. 5 és 7 óra között, a község haza tanácstermében, szöllészeti előadást fog tartani. Az érdeklődők figyelmét ez uton is felhívjuk az érdekes és tanulságosnak ígérkező előadásokra.

— **Vendéglő bérbe adása.** Szarvas község tulajdonát képező „Árpád” szállodát f. hó 21-én megtartott árverés alkalmával, Stein János mezőberényi vendéglős vette bérbe, évi 3200 forintért.

— **Az új levéldíjak.** Még mindig igen sűrűn adnak fel a postára olyan leveleket, melyek a január 1-ével hatályon kívül helyezett régi díjzabás szerint vannak bérmentesítve és melyek után a postahivatalok pótdíjat követni és a címzettetől behajtani kénytelenek a mi számos esetben felszólalásra ad okot. A levelezőközönség ilyen kellemetlenségektől megkímélheti magát ha az új díjzabáshoz alkalmazkodik és ennek különösen a következő, az előbbi díjaktól eltérő tételeit figyelembe veszi:

1. A külföldre szóló közönséges levelek bérmentesítésének díja 15 grammonként nem mint eddig volt 10 kr., 20 fillér, hanem 25 fillér. Kiveendők a Németországba, Szerbiába, Montenegróba, Boszniába, Hercegovinába és Ausztriába szóló levelek, melyek továbbra is 10 fillérral díjazandók.

2. A nyílt levelező-lapok díja, ha Ausztriába, Németországba, Boszniába vagy Hercegovinába, Szerbiába vagy Montenegróba szólnak, nem mint eddig volt 2 kr., 4 fillér, hanem 5 fillér. A többi külföldi államba szóló levelező-lapok díja 10 fillér.

3. Az ajánlási díj a helybe szóló ajánlott küldemények kivételével ezentul nem 10 kr., vagyis 20 fillér hanem 25 fillér.

— **Halálozás.** Szendi György a szarvasi főiskolának nyugalmazott tanára, f. hó 22-én Csengeren 71 éves korában elhalálozott. Halálának híre itt Szarvason is fájdalmasan érintette a vele összeköttetésben állott családokat és nagy számú volt tanítványait. Tanítvársai a bekövetkezett gyászeset alkalmából az alábbi jelentést adták ki. A szarvasi ág. h. ev. főgymnasium tanári testülete mely fájdalommal tudatja őszintén szeretett kartársának Szendi György főgymnasium nyugalmazott rendes tanárnak 71 éves korában 38 évre terjedő tanári működése és 11 évi nyugalmaztatása után f. év február hó 22-én bekövetkezett halálát. A kiváló szakfőnöknek, a lelkes tanárnak s neves emberbarátnak temetése Csengeren f. év

február hó 24-én délután fog protestans szertartás szerint végbe menni. Áldás emlékére!

— **A szarvasi ipartestület** f. é. február 21-én tartotta felette nagy számmal megjelent testületi tagok jelenlétében évi rendes közgyűlését, az Árpád szálloda dísztermében. A közgyűlés az elnöki előterjesztéseket minden tekintetben elfogadván, majd a tiszt ujtás vette kezdetét, mely alkalommal megválasztattak. Elöljárósági tagokká: Liska Pál, Babák Márton, Grósz Lambert, Frank János, Rác Pál, Liska Sámuel, Kugyela János, Boros Pál, Gyurik István, Nagy Sándor, Laukó Soma, Holub György, Percel János, Bányász János, Czibulya János, Lifa Sámuel, Molnár Lajos, Brauner György, Mlsik Sámuel, Kotvan Soma, Gál András, Lendvai József, Krsnyák Sámuel Sulc Lajos. Számvéveőkül. Sörös Károly, ifj. Marsal János, Sárkány Ferenc. Könyvtárnokká: Laluska György, Gutyan Mihály. Gondnokká: Schlosser János. Az ipartestületi betegsegélyző kör gyűlés kiküldötteivé. Kenyeres György, Demcsák Pál, Belopotocky János, Piacsek Pál ifj. Adamovics János, Csernák István, Blank Antal, Dispiéter Soma, Dosel István, Tomaska István, Révész László Murányi József ifj. Szarka István, Gerhát István. Frank János, Rác Pál, Deicsensmidt István, Fehér József, Hanó József, Cséke Gyula. A szarvasi ipar áru csarnok részvényeinek alapszabály elkészítésére, megválasztattak pótlólag az előjárósághoz. id. Marsal János, Gyurik Pál, Saal Károly, Sárkány Ferenc, Csernák István.

— **Öngyilkosság.** Kuba Máttyás 23 éves cipész segéd f. hó 18-án délután a szarvasi ág. ev. ó temetőben revolverrel szíven lötte magát.

— **A régi krajcárosok beváltása.** A pénzügyminiszter rendeletileg tudatja, hogy az osztrák értékű egykrajcárosok és felkrajcárosok az állampénztárnak és az adóhivataloknak teljes névértékükben f. évi június 30-ikáig még mindig beválthatók, f. évi júli. 1-től kezdve 1901. évi június 30-ikáig azonban egy krajcárért csak egy fillért, felkrajcárért félfillért adnak az adóhivatalok.

— **Betöréses lopás.** Jordan Lajos öcsödi suhanca nagyon fájdalmasan esett az, hogy az öcsödi függetlenségi körben f. hó 18-án elbilliárdozott 2 k. Veszteséget hogy némileg pótolja, az nap éjjelen a körnek az utcára nyíló — általa jó eleve kinyitott — ablakán keresztül a kör helyiségebe bemászott, a kézi pénztárt feltörte, s abból 10 korona 64 fillért elemelt. Nem sokáig élvezhette lopásának gyümölcsét, mert másnap délelőtt az öcsödi esendőség őt letartóztatta, s a lopott pénzt 24 fillér hiányával mált magis találta.

C S A R N O K.

A tehércu varázsló,

Ita: Cholnoky Viktor.

Mikor Sang-haiba beköszönt a tavasz közeledtét jelentő nagy esőzés. akkor igazán nem lehet egyebet tenni, mint a Hotel de Colonios szellős arkádjai alá menekülve, jó társaságban fogyasztani a teát, vagy a „sodi-rohit brandy“-t.

Hajnaltól fogva csurgott az eső, párolgott a föld s a nedves hőség valósággal tűrhetlen lett volna más-hol, mint ott az arkádok alatt. Négyen ülünk együtt; Ledruy ur, egy francia bánya-szindikátus mérnöke, a ki sokat járt északi Kínában s állítása szerint ugy ismerte a kínai népet „mint a saját zsebjét”, Sherburn mérnök, a ki viszont Kína déli részén járt sokat, Hju-min-hü, a mi kedves, művelt kínai barátunk, s én magam, a ki csak rövid idővel előbb érkeztem a Menyeyi Birodalomba.

Természetes, hogy Ledruy is, Sherburn is folyton engem oktattak, hogy hogyan viseljem magamat, mit tegyek, mit egyem, mit ne tegyek, mitől tartózkodjam s a többi. Természetes az is, hogy egyetlen egy pontban sem értettek egyet. A az hogy igen; egyetlen egy pontban teljesen azonos volt a véleményük. Ebben:

— Soha vizet ne igyék!

De hogy mit igyam, abban már megint nézeteltérés volt köztük. Ledruy szerint erősen megkönyakozott tea óv meg a betegségektől, Sherburn szerint csak a szódás shisky, vagy a genever az, a mely elejét veszi a különben biztos dizentériának.

Most éppen arra oktattak, hogy hogyan kell bánni a kínákkal, milyen a benszülöttek természetec. Hju-min-hü barátunk csak hallgatott és néha-néha jóízű mosolygott a hosszú harsabajusza alatt Ledruy hosszasan oktatott hogy milyen veszedelmes nép a kínai, hogyan kell töl

ővakodni, különösen most mikor a san-tungi események felzavarták az egész ország nyugalmát s felbőszítettek mindenkit az idegenek ellen.

— A kínai alattomos, ros-zlekkü és orgyilkos! jellemezte őket sommásan a francia.

— Megengedem, hogy alattomosak, de rosszlelkűséget nem lehet r. juk fogni, választott Sherburn. — Legfeljebb kissé kárörvendők. Orgyilkos voltokról meg szó nincs, hisz olyan gyávák, hogy egy férfi egész sereget megszalajthat közülük. S a mellett babonások a végtelékig. Ezt a gyengéjüket ki lehet használni; a ki egy kicsit ügyesea viselkedik, a babonás voltuk révén elkergetheti maga egy egész falu lakosságát. Nekem volt egy ilyen esetem.

— Ugyan, mondja el, kérem szépen! kértem én, egész izgatottan a kíváncsiságtól.

— Hallju, halljuk, szélalt meg Hju min-hü is, sajtáságos selyp angol kiejtésével.

— Szívesen! szólt a mérnök.

S nagyot hörgentve sárgás-barna brandy-keverő-kéből elkezdte mesélni a kalandját:

— Két esztendővel ezelőtt a Sárga-folyó partvidékén akartam tanulmányozni a régi kínai vízszabályozó gátakat. Több hélig tartó kirándulást terveztem s ezért nagy, nehézkes házhajóval indultam neki a Folyók Óregapjának. Össze-vissza öten voltunk a hajón: én, Szing-fo a szolgáló és szakácsom egy személyben, és három hajóslegény. Szing-fo kínainak született, de a szü-kaj-veji misszionáriusoknál nevelkedett, keresztény hitben, tanult valamelyes számvetést is, tudott főzni... majd később elmondom: hogyan... és angolul egész jól be-zélt. A három matröz szelid, csendes természetű legény volt, itt Sang-haiban hozzászoktak már az európaiakhoz, nem létek sem a fehér arcomtól, sem a kék szememtől.

Mikor berakodtunk a hajóra, Szing-fo a sok holmi közt beszállított egy egész leölt ürüt is, hogy ne kelljen mindig konzervból élnünk, ehessünk néha friss húst is. Kora hajnalban indultunk el, s u asításomhoz képest mindig a parthoz közel hajóztunk, hogy tanulmányozhassam a szabályozás ősi maradvékait. Ott álltam fényképező készülékemmel a hajó orrában s mikor egy-egy falu alatt haladtunk el, jól mulattam azon, hogy dühöngenek rám a benszüllöttek. „Jankoe-ce! Jan-koe ce hangzott felém ilyenkor a kiáltás. Ezzel a névvel, a mi idegen ördög-öt jelent, tisztelték meg a partvidék lakói, a hol csak észrevettek.

Szing-fo, a ki kínai létere gyáva is volt, (Hju-min-hü e szóknál zavarodottan mosolygott), ilyenkor mindig csak azt mondogatta, hogy nem volna tanácsos közibük menni, mert agyonvernének bennünket. A három matröz meg, a kik jól megértették a gunyolódó és goromba kiabálást, az ölével meg az evezőkkel fenyegette a parton összeszaladt népsokaságot.

Négy vagy öt napig nem is kötöttünk ki sehoh. Ötödnap, mikor reggel felébredtem, valami rettenetes szag ütötte meg az orromat. Mintha égett faggyu büze a megpörkölődött szőr illatával keveredett volna össze. Mi a manó lehet ez? Rosszat sejtve, gyorsan felöltöz-ködtem s a konyha felé siettem, a honnan a borzasztó illat szerte áradt. Ott kotyvasztott valami egészen fekete husdarabot Szing-fo egy piszkos lábasban.

— Mi az ördögöt csinálsz, ember? kiáltottam raj elszürnyedve.

— Mutton chops! felelt Szing vigyorogva.

A szerencsétlen ember ötödnapos husból akart ürüszletet csinálni!... De nem üzöm-üzöm a dolgot. A vége az lett, hogy elhatároztam, hogy a legközelebbi faluban kikötünk és veszünk friss húst. Szing minden ellenkezése hiábavaló volt, szilárdan ragaszkodtam ehhez a szándékomhoz.

Délután feltűnt a távolban egy kis falu. Azonnal még közelebb mentünk a parthoz s csak lassan haladtunk előre a csendesen folyó víz ellenére is, mert a meder tele volt hosszú, keskeny homokzátókkal. Vigyázni kellett minden evezőcsapásra. A falu népe már felhúzta, apraja-nagyja ott állt a parton és dühösen süvítette:

— Jan-koe-ce! Jan-koe-ce!

Erre a kiabálásra a matrözaim is felnéztek, nem ügyeltek a hajóra s a következő pillanatban heves zökkenéssel szaladtunk fel egy homokzátóyra, épen szemben a faluval. Megfeneklettünk.

Soha azt az örömet nem láttam, a mi erre a parton kitört. Az emberek ujjongtak, ugráltak, az aszszonyok sivalkodtak, a gyerekek a sapkáikat dobálták a levegőbe. Bajja történt a gyűlült idegnek!

Jött sebesen lefelé a folyón egy nagy bárka. Gyékény vitorláit dagasztotta a szél, az orra vízmentén is hullámot tört. A legénysége is észre vette a kilődásunkat. Az örömeik talán még pokolibb volt, mint a

parton állóké. A padhoz verték magukat, úgy nevettek, ujjongtak s hallották utálatos selyp gunyolódásukat. A kormányos is felugrott s szaladt előre, együtt nevetni a többivel. S ez lett a végzetük.

A kormányzatlanul maradt hajót elkapta a víz sodra s egyenesen hajtotta neki annak a zátonynak, melynek alsó végén mi voltunk fennakadva. Tjedten kapkodott erre a legénység a csákyák után, de már későn. A dsunka teljes erővel odavágódott a zátonyhoz, az árbóc nagyot bókolt, a kormányos fejével előre zuhant bele a vízbe...

— Nagyszerű! kiáltottuk Ledruy is, én is, elragadtatva.

— Még nagyobb szerűbb volt az, folytatta Sherburn, hogy a következő pillanatban mi megszabadultunk. Az a víztömeg, melyet a bárka tölt maga előtt, keresztül-ömlött a homokzátóyon s ugyarrakkor emelte fel és totte lengőve a hajónkat, mikor amazok megfeneklett.

— Nos es aztán? kérdeztem én.

— Nos, fejezte be Sherburn, azóta a Hoang-hó vidékén van egy falu, a melyben titokzatos regeket tudnak mondani egy fehérarcu varázslóról, a ki parancsol vizeknek és szeleknek és rettenetesen bünteti azo' at, a kik c ufolni merészelik.

Iddőjárás jelentés 1900. febr. 17. -- febr. 23-ig.

Napp	Csapadék 24 ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet Az esőzés (csapadék) kezdeté és vége	Hő váltakozás a szélben em. ábrán óra száma
		7 ó. reg	2 ó. d. u.	9 ó. este	kü- zep		
1		0-8	3-2	2-	0-5		6
18	0-8 köd eső	-1-3	1-3	0-8	0-3	reggel köd éjjel eső	2
19		0-8	6-0	1-3	2-7		
20	2-4 eső	1-9	8-1	5-5	5-1	éjjel eső	
21		3-9	10-1	5-8	6-6		
22	harmat	1-6	7-9	4-4	5-6		
23	dér	-0-6	7-5	0-3	2-8		

Szarvas, 1900. febr. 24.

Plenczner Lajos.

Irodalom.

— **Prospektus a Nagy Képes Világtörténetéről.** Egy érdekes és örvendetes új jelenégről tesz tanúságot az az ismertető prospektus, melyet ennek a kiváló munkának a kiadói bocsájtottak közre legújabbban. Ez az új jelenés az, hogy a kiadók oly alapeséggel tájékoztatják a közönséget munkájuk tartalmáról, beosztásáról, terjedelméről, külsejéről, a kötésről, a papírosról, még a betűkről is, mint erre példa — legalább a magyar könyvkiadóknl — még nem volt. Ezt a prospektust elolvassán, mindenki világos képet pozitív fogalmat alkothat magának a Nagy Képes Világtörténet kiváló jelentőségéről, megismerkedik azzal a nagyarányu munkaprogrammal, melyet a mű szerkesztői maguk elé tűztek és megismerkedik a munka íróival is, kiknek eddigi irodalmi működéséről a prospektus tárgyilagos rövidséggel megemlékezik. A munka illusztrációiból is hoz mutatókat a prospektus és e mutatók újabb is alkalmat nyújtanak nekünk arra, hogy a Nagy Képes Világtörténet illusztrációinak kiváló műbecsére és a reprodukcionak páratlan tökélyére utaljunk. Ez a prospektus maga is tanulságos és érdekes olvasmány, mely mintegy előízét adja a nagy munkának, melyet ismertetni hivatva van és amelyhez méltó úgy tartalom, mint kiállítás dolgában is. Egészen véve pedig a magyar könyvpiacnak oly specialitása, melyhez a kiadók, kik ezzei újabb jelét adták fejlett izlésüknek és a közönség szükségletei iránt való helyes érzéküknek, csak gratulálhatunk. A prospektust díjmentesen küldi meg a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság (Budapest, VIII., Űhői-ut 18.) és bármely könyvkereskedés mindazoknak, kik kéri.

Az angol-bur háboru most érte el tetőpontját. A mérközés színhelye immár a testvér-közletársaság: Oranje szabadállam. A maroknyi bur sereg csodálatos

vitéséggel, fokozódó elszánással küzd a tulnyomó angol hadak ellen. Mintha csak a thermopylei hősök legendája ujult volna föl. Nem csoda hát, ha nálunk is oly nagy az érdeklődés a délárikai események iránt. E közérdeklődés fokozásához bizonyára hozzájárú a „Budapest“ pol napilap is, amely francia és angol harctéri tudósítók helyszíni följegyzései és vázlatai után nemcsak szövegben, de képeiben is ugyszólván lépésről-lépésre követi a háboru menetét. Hetenként háromszor érdekes képet hoz a csatamezőről. De a „Budapest“ más tekintetben is megérdemli a széleskrű pártolást, amelyben immár husz év óta részesül. Jól szerkesztett, fürgé, magyarizü njság, amelyben mindenki megtalálja a maga olvasnivalóját. E mellett tekintve terjedelmét, rendkívül olcsó is; egy hónapra 2 korona, negyedévre 6 korona. Az előfizetések a „Budapest“ kiadóhivatalához Budapest, IV. ker., Sarkantyus-utca 3. szám alá intézendők.

A „Magyar Szó“ címü politikai napilap pályafutásának első havában immár meghódította az egész magyar olvasóközönséget. Szószólója ez a lap a tiszta és valódi liberalizmusnak s kinéletlen ostromozója a liberalizmus köpenyében bujt reakciónak. Bátor és szókimondó, megmondja az igazat fölfelé és lefele egyaránt. Pártoktól teljesen függetlenül irányítója egyedül a legtisztább szabadelvűség. Politikai cikkeit a legfényesebb tollu publicisták, tárcáit pedig a magyar belletrisztika elismert kitünőségei írják. Vidéki és külföldi tudósítói kara révén gyors és megbízható értesüléseket közöl s minden közlemények az aktualitás, eredetiség és érdekesség ad a napibecsü dolgok közül magasan kiemelkedő értéket. Méltányolta ezt a közönség is, mely a „Magyar Szó“-ban friss, változatos, eleven tollal megírt érdekes njságot kapott, mely njság külső beosztásában is lerázta magáról a rég megunt sablonok nyűgét. Nagy és becses erő, murkájában buzdítása az a hatalmas közsúség, mely mindjárt megindulása napján melléje szegődött, jeléül annak, hogy szavát megértette s az lelkében visszhangra talált. A „Magyar Szó“ előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. A „Magyar Szó“ kiadóhivatala Budapesten, Sarkantyus-utca 3. szám alatt van.

Koldusok közt.

A. Miért koldulsz most ebben az elegáns városrészen? Én ugy látom, hogy a nagy urak nem adnak a szegény embernek semmivel sem többet, mint az egyszerű polgárok.

B. Ebben tökéletes igazad van. De ott, az előkelő városrészen, sokkal finomabbak és nagyobbak az eldobott szivarvégek.

Sejtelek.

Apá: Ma nem vislek a színházba, Lili! A mai darab nem való fiatal leányoknak.

Lili: Mindjárt gondoltam, mikor elolvastam.

Tapogatózás.

Anya: Még most sem nyilatkozott a doktor?

Vilma: Még nem; de már kérdezte, vajjon velünk laknál-e, ha én férjhez mennék?

Eladó föld

Szarvason a szappanyos zugban lévő 2500 □ jó minőségű szántó föld here alá eladó, feltételek megtudhatók a tulajdonosnál pók utca 441.

Valódi és Csiraképes.
Erfurti vetemény magvak
ugy mint eddig most is csak Tájber I. G. kereskedésében kaphatók ugyanott *amerikai szőlő ojtványok európai sima veszők ojtó viasz raffai háncs machlura aurautica elősövény mind jutányosan lesznek kiszolgálva.*

Esemény
a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES

VILÁGTÖRTÉNET

Az egyetemes történelem
klasszikus könyve, a leggaz-
dagabb történelmi képtár

Tizenkét kötetben

Eddigélé három kötet jelent meg.
— Négy havonként jön egy-egy
kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki
ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közremű-
ködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető
3 koronás
csékély havi
részletfizetésre
a rendelőlapon segélyével,
mely kivágandó és leve-
lezőlapon ragasztva, hoz-
záink beküldendő

RÉVAI TESTVÉREK
irodalmi intézet
Részvénytársaság
Budapest. VIII. Üllői-ut 18.

A Nagy Képes Világtörténet
azért eseménye a magyar irodalomnak,
mert az első teljes, tökéletes, minden
igényeknek megfelelő világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet
megjelenésével minden más világtörté-
neti mű elavult és értéktelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet
az élet bibliája és nélkülözhetetlen min-
denkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet
az a mű, melyből az egyén, a család,
a társadalom hazaszeretetet és össze-
tartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet
fejleszti a műizlést, táplálja a tudást,
nemesíti a lelket

A Nagy Képes Világtörténet
briliáns stílusával és pompás illusztrá-
cióival nemcsak tanít, hanem oktatva
gyönyörködtek is és a legnagyobb
szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Bészvétársá-
ságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

czimű művet 12 kötetben 192 koronáért tudomásul vevén, hogy eddig-
elé három kötet jelen meg s a további kötetek 4 havonként jelennek
meg. Köszönetem magam a társaság pénztárába Budapestén a szállítástól
kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vétel-
ára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai
megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű tel-
jes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megje-
lenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt: Név:
Állás:

H i r d e t é s e k

jutányos áron felvételnek a

SZARVAS ÉS VIDÉKE

kiadóhivatalban.